

A portrait of Nguyễn Sĩ Dũng, an elderly man with white hair and glasses, wearing a dark jacket over a striped shirt. He is gesturing with his right hand while speaking. The background is dark and out of focus.

NHÂN LỰC CHẤT LƯỢNG CAO:

Nguồn lực chính để Nghệ An thực hiện quy hoạch thành công

TS

Nguyễn Sĩ Dũng

LTS: Thực hiện Quyết định 1059/QĐ-TTg ngày 14/9/2023 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Quy hoạch tỉnh Nghệ An thời kỳ 2021-2030, tầm nhìn đến năm 2050, Nghệ An nỗ lực phấn đấu trở thành tỉnh phát triển nhanh, bền vững, toàn diện, văn minh và hiện đại của cả nước. Trong đó, kinh tế phát triển nhanh, bền vững, mang đậm bản sắc văn hóa Việt Nam và xứ Nghệ; là trung tâm của khu vực Bắc Trung bộ trên một số lĩnh vực có thế mạnh.

Cũng tại Hội nghị Công bố quy hoạch tỉnh Nghệ An, Phó Thủ tướng Chính phủ Trần Hồng Hà đã nhấn mạnh, một trong những nguồn lực chính để Nghệ An quy hoạch thành công đó chính là nguồn nhân lực chất lượng cao. Theo đó, tỉnh cần chú trọng phát triển các cơ sở giáo dục đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao cho tỉnh và cho vùng.

Đặc san Khoa học Xã hội và Nhân văn có cuộc trò chuyện cùng Tiến sĩ Nguyễn Sĩ Dũng - Nguyên Phó Chủ nhiệm Văn phòng Quốc hội Việt Nam, Thành viên Tổ tư vấn Kinh tế - Xã hội tỉnh Nghệ An về vai trò quan trọng của nguồn nhân lực cao trong triển khai quy hoạch của tỉnh Nghệ An. Trân trọng giới thiệu cùng độc giả!

PV: *Thưa ông, vì sao trong các nguồn lực để thực hiện quy hoạch, nguồn nhân lực được xem là thế mạnh của tỉnh Nghệ An?*

Tiến sĩ Nguyễn Sĩ Dũng:

Tỉnh Nghệ An, một trong những tỉnh lớn nhất Việt Nam về diện tích cũng như dân số, sở hữu nhiều thế mạnh trong quá trình phát triển kinh tế - xã hội, trong đó nguồn nhân lực được xem là một lợi thế quan trọng. Có một số lý do chính tại sao nguồn nhân lực được coi là thế mạnh của tỉnh Nghệ An trong việc thực hiện quy hoạch đến năm 2030 và tầm nhìn đến năm 2045:

Thứ nhất là dân số Nghệ An đông và trẻ. Nghệ An là một trong những tỉnh có dân số đông nhất Việt Nam, với phần lớn là dân số trong độ tuổi lao động. Theo số liệu thống kê năm 2023, dân số Nghệ An là khoảng 3,44 triệu người. Theo cấu trúc dân số, tỷ lệ người trong độ tuổi lao động (từ 15 tuổi trở lên) thường chiếm khoảng 60-65% dân số. Do đó, số người trong độ tuổi lao động của Nghệ An ước tính có đến 2,06-2,23 triệu người. Điều này tạo ra một lực lượng lao động dồi dào, sẵn sàng cho việc tuyển dụng và đào tạo để phục vụ các ngành nghề khác nhau.

Thứ hai là nhân lực được nâng cao trình độ nhờ giáo dục và đào tạo. Nghệ An đã tập trung đầu tư vào giáo dục và đào tạo, từ bậc phổ thông đến bậc cao đẳng và đại học, nhằm nâng cao trình độ chuyên môn, kỹ thuật cho lực lượng lao động. Sự hiện diện của các trường đại học, cao đẳng và trung cấp chuyên nghiệp tại địa phương góp phần tạo ra nguồn nhân lực chất lượng cao, đáp ứng nhu cầu của các doanh nghiệp và ngành nghề.

Thứ ba là nguồn nhân lực đa dạng. Đặc điểm địa lý và văn hóa của Nghệ An cho phép tỉnh ta phát triển một nguồn nhân lực đa dạng, từ lao động phổ thông đến chuyên gia, trong các lĩnh vực như nông nghiệp, công nghiệp, dịch vụ, du lịch, và công nghệ thông tin.

Thứ tư là sự linh hoạt và thích ứng của nguồn nhân lực. Lực lượng lao động của Nghệ An không chỉ đa dạng về ngành nghề mà còn có khả năng thích ứng cao với các công nghệ mới và xu hướng phát triển kinh tế - xã hội, giúp tỉnh có thể linh hoạt trong việc áp dụng các chiến lược phát triển mới theo quy hoạch.

Sự phát triển mạnh mẽ của nguồn nhân lực là một yếu tố quan trọng giúp Nghệ An thực hiện thành công các mục tiêu quy hoạch đề ra, từ đó góp phần vào sự phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh trong dài hạn.

PV: *Ông cho rằng nguồn nhân lực chính là một trong những “tài nguyên” lớn mạnh của tỉnh Nghệ An, vậy ông đánh giá như thế nào về chất lượng “nguồn tài nguyên” đó?*

Tiến sĩ Nguyễn Sĩ Dũng:

Chất lượng của nguồn nhân lực tại Nghệ An, như bất kỳ địa phương nào khác, có thể được đánh giá dựa trên một số tiêu chí cụ thể như trình độ học vấn, kỹ năng chuyên môn, khả năng sáng tạo và tư duy phản biện, sự linh hoạt và khả năng thích ứng với thay đổi, cũng như thái độ làm việc và ý thức cộng đồng. Dưới đây là một số yếu tố có thể phản ánh chất lượng của nguồn nhân lực ở Nghệ An:

1. Trình độ học vấn và chuyên môn. Nghệ An đã đầu tư đáng kể vào hệ thống giáo dục từ cơ bản đến cao đẳng và đại học. Điều này đã tạo ra một lực lượng lao động có trình độ học vấn và chuyên môn tốt.

2. Kỹ năng và năng lực thực tế. Bên cạnh việc được đào tạo chuyên môn, năng lực thực tế và kỹ năng mềm của nguồn nhân lực tại Nghệ An cũng là yếu tố quan trọng. Khả năng làm việc nhóm, giải quyết vấn đề, sáng tạo và tư duy phản biện đang ngày càng được chú trọng trong quá trình đào tạo và phát triển nguồn nhân lực.

3. Sự linh hoạt và khả năng thích ứng. Trong bối cảnh toàn cầu hóa và công nghệ phát triển nhanh chóng, khả năng thích ứng với

Sự phát triển mạnh mẽ của nguồn nhân lực là một yếu tố quan trọng giúp Nghệ An thực hiện thành công các mục tiêu quy hoạch đề ra

**TS
Nguyễn Sĩ Dũng**

công nghệ mới và xu hướng thị trường là một chỉ số quan trọng của chất lượng nguồn nhân lực. Nghệ An đã chứng kiến sự chuyển đổi trong nhiều ngành nghề, yêu cầu nguồn nhân lực phải không ngừng học hỏi và thích ứng.

4. Ý thức cộng đồng và trách nhiệm xã hội. Nghệ An có truyền thống văn hóa và giáo dục mạnh mẽ, góp phần hình thành ý thức cộng đồng và trách nhiệm xã hội trong lực lượng lao động. Điều này không chỉ quan trọng cho sự phát triển bền vững của địa phương mà còn tạo điều kiện thuận lợi cho doanh nghiệp trong việc xây dựng môi trường làm việc tích cực và hợp tác.

Tuy nhiên, cũng cần nhận thức rằng dù có nhiều tiến bộ, nguồn nhân lực tại Nghệ An vẫn cần được cải thiện và phát triển hơn nữa, đặc biệt là trong việc nâng cao kỹ năng công nghệ thông tin, tiếng Anh, và kỹ năng mềm khác, để đáp ứng tốt hơn nữa nhu cầu của thị trường lao động trong nước và quốc tế.

PV: *Thực hiện Quyết định 1059/QĐ-TTg ngày 14/9/2023 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Quy hoạch tỉnh Nghệ An thời kỳ 2021-2030, tầm nhìn đến năm 2050, Nghệ An đang khẩn trương tổ chức triển khai có hiệu quả Quy hoạch. Theo ông nguồn nhân lực cao có vai trò như thế nào trong thực hiện quy hoạch của tỉnh?*

Tiến sĩ Nguyễn Sĩ Dũng:

Nguồn nhân lực chất lượng cao đóng một vai trò cực kỳ quan trọng và đa dạng trong việc triển khai hiệu quả Quyết định 1059/QĐ-TTg ngày 14/9/2023 của Thủ tướng Chính phủ về Quy hoạch tỉnh Nghệ An thời kỳ 2021-2030, với tầm nhìn đến năm 2050. Sự đóng góp của

nguồn nhân lực cao có thể được nhìn nhận dưới nhiều góc độ:

Thứ nhất là dưới góc độ xây dựng và lập kế hoạch. Nguồn nhân lực chất lượng cao, bao gồm các chuyên gia, nhà quy hoạch, nhà kinh tế, và nhà khoa học, có vai trò quan trọng trong việc xây dựng và lập kế hoạch cho quy hoạch tỉnh Nghệ An. Họ cung cấp kiến thức chuyên môn, phân tích dữ liệu, và đề xuất giải pháp, đồng thời giúp định hình các chiến lược phát triển kinh tế - xã hội, cơ sở hạ tầng, giáo dục, và y tế.

Thứ hai là dưới góc độ triển khai và thực hiện. Nguồn nhân lực chất lượng cao cần thiết cho việc triển khai các dự án và chương trình trong kế hoạch quy hoạch. Họ đóng vai trò trong việc đảm bảo tiến độ, chất lượng và hiệu quả của các dự án, từ cơ sở hạ tầng, công nghiệp đến dịch vụ và nông nghiệp.

Thứ ba là dưới góc độ nghiên cứu và phát triển (R&D). Để đạt được tầm nhìn đến năm

2050, Nghệ An cần tập trung vào nghiên cứu và phát triển, đặc biệt là trong lĩnh vực công nghệ cao, bền vững và xanh. Nguồn nhân lực chất lượng cao trong R&D sẽ là chìa khóa để tạo ra đột phá, đổi mới sáng tạo, và nâng cao năng suất, chất lượng trong mọi lĩnh vực.

Thứ tư là dưới góc độ quản lý và điều hành. Việc quản lý và điều hành hiệu quả các kế hoạch quy hoạch yêu cầu một đội ngũ lãnh đạo và quản lý có kỹ năng, năng lực và tầm nhìn. Họ cần phải có khả năng dẫn dắt, định hướng phát triển, quản lý nguồn lực một cách hiệu quả, và xử lý các vấn đề phức tạp.

Thứ năm là dưới góc độ hợp tác và huy động nguồn lực. Nguồn nhân lực chất lượng cao cũng quan trọng trong việc hợp tác với các đối tác trong và ngoài nước, bao gồm các tổ chức quốc tế, doanh nghiệp, và cộng đồng. Họ giúp xây dựng mối quan hệ, thu hút đầu tư, và huy động nguồn lực cho các dự án quy hoạch.

Trong bối cảnh toàn cầu hóa và cạnh tranh ngày càng gay gắt, việc phát triển và tận dụng hiệu quả nguồn nhân lực chất lượng cao sẽ là điều kiện tiên quyết để Nghệ An có được sự phát triển đột phá.

PV: *Với vai trò quan trọng đó, Nghệ An cần có những giải pháp gì để “đánh thức” tài nguyên nhân lực và nhân tài phục vụ cho công tác thực hiện quy hoạch nói riêng và cho sự phát triển của tỉnh nói chung, thưa ông?*

Tiến sĩ Nguyễn Sĩ Dũng:

Để “đánh thức” và tận dụng tối đa nguồn nhân lực chất lượng cao, nhân tài phục vụ cho công tác thực hiện quy hoạch nói riêng và cho sự phát triển bền vững của tỉnh Nghệ An nói chung, tỉnh cần triển khai một loạt giải pháp đồng bộ và hiệu quả:

1. *Đầu tư vào giáo dục và đào tạo.* Nâng cao chất lượng giáo dục từ bậc mầm non đến bậc đại học, tập trung vào việc cải thiện cơ sở vật chất, áp dụng công nghệ giáo dục tiên tiến,

và đào tạo giáo viên có chất lượng cao. Mở rộng các chương trình đào tạo chuyên sâu và liên kết với các trường đại học, viện nghiên cứu trong và ngoài nước để phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao trong các lĩnh vực trọng điểm.

2. *Thu hút và giữ chân nhân tài.* Phát triển các chính sách hấp dẫn để thu hút nhân tài, bao gồm cả những người Nghệ An đang làm việc và học tập ở nước ngoài trở về. Cung cấp các gói hỗ trợ về tài chính, nhà ở, cơ hội nghề nghiệp và môi trường làm việc chất lượng để giữ chân nhân tài.

3. *Xây dựng môi trường khởi nghiệp và đổi mới sáng tạo.* Phát triển một hệ sinh thái khởi nghiệp, đổi mới sáng tạo mạnh mẽ, bao gồm việc thành lập các trung tâm đổi mới sáng tạo, khu công nghệ cao, và quỹ đầu tư mạo hiểm, để tạo điều kiện cho nhân tài phát triển ý tưởng và ứng dụng công nghệ mới.

4. *Tăng cường liên kết giữa doanh nghiệp và giáo dục.* Thúc đẩy sự hợp tác chặt chẽ giữa doanh nghiệp và cơ sở giáo dục nhằm cung cấp chương trình đào tạo đáp ứng nhu cầu thực tế của thị trường lao động, tạo cơ hội thực tập, việc làm cho sinh viên và tạo lập một nguồn nhân lực chất lượng cao, sẵn sàng cho các nhu cầu phát triển của tỉnh.

5. *Phát triển chính sách nhân sự linh hoạt và hiện đại.* Áp dụng các phương pháp quản lý nhân sự tiên tiến và linh hoạt, như làm việc từ xa, linh hoạt thời gian làm việc, để thu hút và giữ chân nhân tài, đặc biệt là trong bối cảnh dịch bệnh và hội nhập quốc tế sâu rộng.

6. *Tăng cường nghiên cứu và phát triển (R&D).* Khuyến khích và hỗ trợ nghiên cứu và phát triển trong các trường đại học, viện nghiên cứu, và trong doanh nghiệp, đặc biệt là các dự án R&D liên quan đến công nghệ xanh, công nghệ cao, và giải pháp bền vững. □

Xin cảm ơn ông về cuộc trò chuyện!

Hồ Thủy (Thực hiện)